

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2009/10:29

Stenografiska
uppteckningar
2009/10:29

Onsdagen den 24 mars

1 § Europeiska rådet

Statsminister Fredrik Reinfeldt

**Information och samråd inför möte i Europeiska rådet
den 25–26 mars 2010**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan har slagit 13.00 och jag förklarar detta sammanträde med EU-nämnden öppnat.

Jag hälsar nämndens ledamöter, övriga riksdagsledamöter på plats i salen samt statsministern och hans medarbetare välkomna. Till er som följer detta sammanträde på tv vill jag säga att från vänster i bild har vi kanslirådet Andreas Bengtsson, departementsrådet Katarina Areskoug, statsministern samt statssekreterare Gustaf Lind.

Jag säger även välkommen till er som följer detta på plats här i salen, uppe på läktaren, på storbild i riksdagens info-centrum, via webben och på tv.

Detta är ett öppet sammanträde med riksdagens EU-nämnd där vi kommer att få information och sedan samråda med statsministern och regeringen inför det så kallade toppmöte med EU:s stats- och regeringschefer som inleds i morgon. Möte med Europeiska rådet kallas det också för.

EU-nämnden är det organ i riksdagen där regeringen förankrar sin politik inför beslut i EU:s ministerråd och inför möten i Europeiska rådet. Snart börjar alltså det så kallade vårtoppmötet där diskussionen brukar fokusera på ekonomin. På den agendan finns det nya förslaget till strategi för jobb och konkurrenskraft, den så kallade 2020-strategin.

Upplägget – statsministern kommer att berätta mer om vad som förväntas på mötet – framgår av ett så kallat herdabrev som jag ska anmäla i förväg har skickats ut till ledamöterna.

Vårtoppmötena har tidigare varit så kallade informella möten. Men sedan Lissabonfördraget den 1 december trädde i kraft har Europeiska rådet blivit en institution, vilket bland annat innebär att det nu blir en lite annan formell ordning och att det görs en formell agenda till de mötena. Det här mötet blir det första med en sådan. Agendan har delats ut till ledamöterna och finns även här på bordet.

I slutet av mötet behandlades – det är däremot mer som vanligt – så kallade slutsatser. Utkast till sådana på engelska och även på svenska har också sänts ut till nämndens ledamöter, så de finns till handa.

På agendan för mötet står, som sagt, de politiska diskussionspunkter som vi kommer att få höra mer om alldeles strax. Där finns också enligt den nya ordningen några beslutspunkter där det inte förväntas någon diskussion. Eftersom punkterna är beslutspunkter i rådet krävs det ett formellt samråd i EU-nämnden, som i alla beslutsfrågor.

Jag ska anmäla att vi haft ett sådant om agendans punkt 6 angående säkerhetsstrategi. Det hade vi i EU-nämnden om rättsliga frågor den 19 februari, med stöd för regeringens ståndpunkt men avvikande mening anmälades från Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Punkt 7 handlar om tillsättning av vice ordförande i Europeiska centralbanken. Det beslutet fattas av Europeiska rådets medlemmar som också är Euromedlemmar. Det berör som bekant inte oss.

Punkt 8 handlar om att godkänna ett protokoll från december. Också det har blivit utsänt till nämndens ledamöter.

Punkterna 6 och 8 omfattas alltså rent formellt av dagens samråd, men jag vill påpeka att den relevanta sakfrågan redan är behandlad i EU-nämnden. Men om någon vill beröra de här punkterna går det bra att göra det.

Riksdagen behandlar förslaget till 2020-strategin just nu, vilket kan innebära att några ledamöter måste gå mellan kammaren och nämnden. Till grund för detta, och den så att säga stora kappan för riksdagens ställningstagande, så här långt ligger finansutskottets betänkande 2009/10:FiU29.

Inför toppmötet har även ett antal olika ministerråd behandlat sina respektive områden i strategin. De har i sin tur förankrats i riksdagens EU-nämnd.

Jag ska anmäla att vi gjorde det den 9 februari inför informellt möte i Europeiska rådet, den 12 februari inför möte

med utbildningsministrar, den 19 februari inför det så kallade allmänna rådet, då avvikande mening anmälades från s, v och mp, samt den 26 februari inför det så kallade konkurrenskraftsrådet i både industri- och forskningsdelarna, då det också fanns stöd för regeringens upplägg men anmälades avvikande mening från s, v och mp.

Den 5 mars behandlade vi frågan i energidelarna – med stöd för regeringen men med avvikande mening från s, v och mp – och i de delar som berör sysselsättning, sociala frågor och jämställdhetsfrågor samt därtill hörande svenska ministrar. I sysselsättningsfrågorna anmälades då avvikande mening från s, v och mp. I de övriga fanns det stöd för regeringens ståndpunkt.

Den 12 mars behandlade vi frågan i de ekonomiska och finansiella delarna, med stöd för regeringens ståndpunkt men med avvikande mening från s, v och mp, samt i miljödelarna, även där med stöd för regeringens upplägg men med avvikande mening från s, v och mp.

Till sist: Förra veckan inför allmänna rådet fanns det stöd för regeringens upplägg, med avvikande mening från s, v och mp. Finansutskottets betänkande debatteras och beslutas, som sagt, i riksdagen i dag.

Allt det här är riksdagens historia i frågorna. Det är därför det anmäls här och hänvisas till riksdagen.se där det finns ytterligare information och dokumentation om dessa möten och ärenden.

EU-nämndens roll är att kontrollera den svenska regeringens position inför mötet i morgon. Sedan är det alltid upp till regeringen att förhandla med de 26 andra EU-länderna. Det är de svenska inspelen till detta som vi behandlar här. Det går till på så sätt att vi först hör statsministern redogöra för regeringens förväntningar och upplägg inför mötet. Därefter får ledamöterna tillfälle att fråga och kommentera. Mötet avslutas med att nämnden tar ställning till regeringens ståndpunkt inför mötet i dess helhet. Det gör vi senast kl. 14.30.

Välkommen och varsågod, statsministern!

Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande, ledamöter av riksdagens EU-nämnd! Som ordföranden har nämnt träffas Europeiska rådet i Bryssel den 25–26 mars. I fokus för mötet står överläggningar om

EU 2020 som är tänkt att bli EU:s nya tillväxtstrategi och därmed ersätta nuvarande Lissabonstrategi.

Även den angelägna diskussionen om läget i FN:s klimatförhandlingar efter Köpenhamnsmötet står på dagordningen. Under toppmötesmiddagen kommer en första diskussion om förberedelserna inför nästa G20-möte, i juni i Toronto, att äga rum. Vi kommer då också att diskutera ekonomisk samordning och konkurrenskraft generellt. I denna del deltar även Europeiska centralbankens chef Jean-Claude Trichet och ordföranden i reflexionsgruppen om Europas framtid Felipe González. Europaparlamentets talman deltar som vanligt i de inledande diskussionerna. Även om EU 2020 och klimatfrågan är tänkta att stå i centrum kommer sannolikt den ekonomiska krisen i Grekland, liksom var fallet i februari, att överskugga mötet.

Fru ordförande! Det är min övertygelse att EU:s medlemsländer behöver en gemensam vision för att möjliggöra en positiv utveckling i riktning mot hållbar tillväxt och full sysselsättning. Vi måste gemensamt skapa förutsättningar för ett konkurrenskraftigt EU som kan hävda sig på den globala marknaden, hantera klimatutmaningarna och skapa en plats för alla på arbetsmarknaden.

Europa har nu en unik chans att vända blad och skapa konsensus kring en stark och effektiv reformpolitik – en politik som tar Europa stärkt ut ur krisen, en politik som kan lägga en grund för fler jobb och ökad tillväxt och därmed bättre välfärd.

Herman Van Rompuy har föreslagit att Europeiska rådet vid detta möte enas om en övergripande inriktning och målsättning liksom om en ny förstärkt styrning av genomförandet av strategin. Tydliga mål kan, om de används på rätt sätt, vara ett viktigt instrument för politisk styrning. Relevanta, mätbara och väl avvägda mål som är tydligt kopplade till faktorer som har betydelse för tillväxt och sysselsättning är något som vi kommer att välkomna.

Kommissionen har föreslagit fem kvantitativa mål som mäter sysselsättningsgraden, investeringar i forskning och utveckling, uppfyllandet av EU:s klimatmål och utbildningsnivån samt sätter upp ett mål för att minska andelen fattiga. Själva slutsatsutkastet som delgivits nämnden innehåller dock ännu inte några mål. Herman Van Rompuy avser i stäl-

let att lägga fram sina målförslag under toppmötet – sannolikt mycket lika de mål som kommissionen har föreslagit.

Fru ordförande! Utanförskapet från arbetsmarknaden är en av Europas största utmaningar. Utanförskapet går inte ihop med vår ambition att hålla samman våra samhällen. Inte heller rimmar det med vår vilja att människor ska ges möjlighet till arbete och egen försörjning, vilket är en grundförutsättning också för att klara våra välfärdsambitioner.

Det finns ett tydligt samband mellan arbetskraftsdeltagande, tillväxt och välfärd. Detta måste EU se när vi nu ska lägga grunden för en ny tillväxtstrategi för Europa. Ett första steg i denna ambition är att EU har insikt om att problemet med arbetslösheten är större än den officiella statistiken gör gällande. Redan före finanskrisen stod närmare hundra miljoner människor i arbetsför ålder i EU utanför arbetsmarknaden. Respekt måste visas för varje medlemslands behov och arbetsmarknadsmodell. Men en samsyn inom EU om behovet av långsiktiga reformer är nödvändigt för att bekämpa utanförskapet från arbetsmarknaden.

En aktiv arbetsmarknadspolitik för bättre omställning och rörlighet på EU:s arbetsmarknad, en effektivare matchning samt ökad kompetensutveckling och fler entreprenörer är alla viktiga faktorer i detta arbete. Det måste också vara fortsatt tydligt att medlemsländernas insatser ska gå till aktiva åtgärder och utbildning för att stödja människor och inte utgöra förtäckta subventioner till företag eller industrier.

Låt mig också särskilt fästa nämndens uppmärksamhet på en fråga som vi behöver tala mer om och där vi behöver agera för att komma till rätta med saken. I stora delar av Europa förstärks bilden av utanförskapet av att många kvinnor helt står utanför arbetsmarknaden. Detta kan anses ha historiska skäl eller påstås vara resultatet av kulturella betingelser. Oavsett vilket är det en ordning som inte är hållbar. Än mindre är den rimlig för ett EU som vill se fler i arbete, till stöd för tillväxt och utveckling.

Att en stor andel av den vuxna arbetsföra befolkningen i Europa inte ges möjligheter att fullt ut delta på arbetsmarknaden för att de råkar vara födda som kvinnor är inte acceptabelt. Lika villkor för kvinnor och män måste gälla. Lika villkor för kvinnor och män på arbetsmarknaden är en förutsättning för en hållbar utveckling i såväl ett ekonomiskt som ett socialt perspektiv.

2009/10:29

24 mars

EU:s ambitioner inom detta område måste därför höjas. Det i sin tur måste återspeglas i den kommande tillväxtstrategins inriktning och målsättningar. I fråga om målen för sysselsättning och arbetskraftsdeltagande måste det vara tydligt uttalat att det gäller både kvinnor och män. Jag kommer att verka för att detta ska framgå av slutsatserna från toppmötet.

Fru ordförande! Kunskap och innovation är och kommer att vara en avgörande faktor för Europas framtida konkurrenskraft. Därför måste vi gemensamt ta bort de hinder som finns för att låta nya idéer, produkter och affärsmöjligheter utvecklas. Det blir också viktigt att få en bra diskussion om vikten av att stärka den inre marknaden och att främja en öppen handelspolitik. Här kan det, liksom tidigare, bli nödvändigt att tillsammans med likasinnade motverka protektionistiska tendenser från vissa som ser globaliseringen mer som ett hot än som en möjlighet.

Den nya tillväxtstrategin EU 2020 handlar i grunden om politisk vilja och ansvarstagande. Jag kommer därför att verka för en förstärkt styrning av strategin, varav mycket finns återgivet i kommissionens förslag. Jag kommer särskilt att framhålla vikten av en förstärkt och fördjupad uppföljning och utvärdering av genomförandet.

En öppen och tydlig redovisning av vad som görs och inte görs och av vad som uppnås och inte uppnås är nödvändig för att öka trycket och det politiska åtagandet men är också en förutsättning för att kunna avkräva politiskt ansvar. En strategi utan synligt resultat kan aldrig kommuniceras eller erhålla acceptans och förståelse bland medborgarna.

Fru ordförande! Uppföljningen av FN:s klimattoppmöte i Köpenhamn stod på dagordningen för det informella mötet med Europeiska rådet den 11 februari. Frågan kom då inte att behandlas på grund av att Grekland hamnade i fokus. Vi ska nu diskutera hur det internationella samfundet ska komma vidare mot målsättningen att nå en internationell överenskommelse om åtgärder för att säkra tvågradersmålet. Resultatet i Köpenhamn blev – det är vi alla eniga om – inte tillräckligt ambitiöst eller så omfattande som vi hade önskat. Vi kunde dock slå fast några viktiga utgångspunkter som nu måste föras vidare i den fortsatta processen.

Kommissionen har presenterat förslag om vägen framåt inför kommande möten i Mexiko i år och i Sydafrika nästa

år. För svensk del kan vi i stort sett stödja den föreslagna slutsatstexten. En stegvis ansats mot en slutlig överenskommelse är enligt min mening realistisk. EU bör också fortsätta att bygga vidare på de strategiska allianser med progressiva länder som vi skapade i Köpenhamn för att skapa en motvikt till dem som fördröjer processen.

Vi bör fortsätta dialogen med de fattigaste och mest drabbade länderna. Vi måste också tydligt visa de snabbväxande ekonomierna att det är möjligt att ta hänsyn till klimatet samtidigt som de fortsätter att utvecklas.

Tydliga åtaganden om finansiering på såväl kort som lång sikt är väsentliga för de länder som drabbats mest av klimatförändringar. EU:s utfästelse om att bidra med 2,4 miljarder euro per år under tiden 2010–2012, som Sverige lyckades förhandla fram på toppmötet i december, är där en viktig del.

Jag tror också fortsatt att strukturen i FN-förhandlingarna är något att fundera över liksom det sätt på vilket beslut nu fattas, det vill säga med konsensus. Om inga förändringar sker i hur vi diskuterar klimatfrågan är risken uppenbar att vi inte ser några avgörande genombrott vare sig i Mexiko i år eller i Sydafrika nästa år. Samtidigt måste kravet på transparens och staters legitima rätt att delta i förhandlingar tillgodoses.

Som jag tidigare har påpekat för nämnden spelar USA och den amerikanska kongressens vilja att anta en ny ambitiösare energi- och klimatlagstiftning en nyckelroll i förhandlingarna. Efter att kongressen nu antagit hälsovårdsreformen hoppas jag att det finns utrymme för dem att gå vidare i klimatfrågan. Men detta är inte på något sätt givet.

Fru ordförande! Återigen ser det ut som om den ekonomiska och finansiella situationen i Grekland kommer att överskugga mötet. Finansministern har i EU-nämnden utförligt beskrivit läget inför Ekofins möte den 16 mars, då EU:s finansministrar godkände Greklands åtgärdsprogram. Sverige stöder detta liksom kommissionens insatser för att hjälpa Grekland. Som ett utflöde av krisen i Grekland och eurogruppens möjligheter att hantera motsvarande situationer har olika lösningar diskuterats, bland annat IMF-stöd – även om Grekland ännu inte gjort någon framställan om ekonomiskt stöd.

För svensk del anser vi att det viktigaste är att försvara de grundläggande principerna för sunda offentliga finanser i EU:s regelverk.

Fru ordförande! Jag är nu beredd att svara på nämndens frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Innan statsministern får göra det ska jag anmäla ytterligare något. Jag tyckte att jag var utförlig i beskrivningen av riksdagens arbete med 2020-strategin, men jag glömde att anmäla att det i själva betänkandet från finansutskottet också finns en motivreservation från s, v och mp i förhållande till de övergripande riktlinjerna i strategin. I vissa frågor om ekonomisk politik och styrformer finns det en reservation från v med hänvisning till tidigare arbete i civilutskottet. Så är det också anmält. Den intresserade kan via riksdagen.se gå till källorna.

Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Tack för redogörelsen! Jag har tre frågor.

Vi är naturligtvis intresserade av hur det går med den nya maktfördelningen efter fördragets införande. En ny ordförande, herr Van Rompuy, måste naturligtvis i sin nya roll sätta avtryck. På vilket sätt anser statsministern att det påverkar eller förbättrar arbetet i Europeiska rådet, om det alls påverkar?

Även om konjunkturen vänder uppåt och exitstrategier diskuteras ligger ungdomsarbetslösheten i än högre grad än den generella arbetslösheten på en mycket hög nivå. Unga människor som får vänta för länge med att komma in på arbetsmarknaden kan bli särskilt svåra att få ur ett utanförskap. De socialiseras in i ett liv utan arbete och har aldrig upplevt arbetstider. Vilka initiativ tänker statsministern ta i fråga om hur Europas unga ska få arbete via anställning eller egenföretagande?

Bolånekrisen fortsätter att ha effekter för de amerikanska storbankerna. Vi vet att flera europeiska länder har höga fastighetsvärden som byggts upp. Så har skett även i Sverige. Runt om i Europa har vi sett att fastighetsvärdena faller, bland annat i Irland. En fortsatt relativt hög nivå på arbetslösheten och stigande räntor kan betyda fortsatta stora pro-

blem. Vilka diskussioner om bolåneskulder tänker statsministern föra med andra regeringschefer?

2009/10:29

24 mars

Med tanke på ordförandens meddelande om 2020-strategin vill jag meddela att vi fullföljer vår avvikande mening när det gäller 2020-strategin. Vi har talat om varför. Motiven till det finns i tidigare protokoll.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Det sistnämnda är noterat.

Nästa parti i storleksordning är Moderaterna. Jag ställer själv den första frågan.

Jag vill tacka statsministern för redogörelsen för ekonomin. Man kan notera i sammanhanget att Sverige är ett av de länder i världen som återhämtar sig bäst efter finanskrisen. Det är uppenbarligen så att alla EU-kolleger inte har samma situation. Vi kommer att återkomma till den frågan i fler sammanhang och säkert också i frågor från andra kolleger.

Jag vill ägna min fråga åt klimatet. Jag är tillsammans med flera av oss här närvarande nyss hemkommen från en längre studieresa i FN. Vi träffade bland annat generalsekretäre Ban Ki Moons klimatförhandlare Salamat, som har varit med vid 13 av de 15 så kallade COP-möten som hittills har hållits.

Vi konstaterade dels att EU för all del är positivt, om än lite uppmärksammat, till att Kina och Indien faktiskt ställer sig positiva till överenskommelsen som kom fram före jul, dels att utsikterna för globalt bindande avtal nu för amerikanskt undertecknande och för stora framgångar i Mexiko ser ganska bleka ut. Mitt intryck var absolut att FN-ledningen tar detta på allvar, är självkritisk och fullt medveten om att vi i dag inte har de globala styrmedel vi behöver för att nå framgång på global nivå. Att fortsätta att hålla frågan aktuell på stats- och regeringschefsnivå var ett av de få konkreta verktyg som vi faktiskt tog upp.

Mot den bakgrunden vill jag be statsministern utveckla något det han själv sade om struktur i globala klimatförhandlingar och det som tas upp i utkastet till slutsatsernas punkt 12, nämligen att EU vill stärka verksamheten med tredjeländer, ta upp frågan vid regionala och bilaterala möten och framför allt de aktiva samråden med andra parter som beskrivs i utkastet till slutsatser. Vad kan Sverige göra mer? Hur kan statsministern bli mer konkret här och berätta vad det är

man kan göra, framför allt om vi får gehör för svenska synpunkter i frågan? Att det behövs är uppenbart, särskilt med tanke på att Kyotoprotokollet snart löper ut.

Anf. 6 STAFFAN DANIELSSON (c):

Tack för en bra redogörelse, statsministern!

EU-ländernas tillväxt och konkurrenskraft är oerhört viktig. Tanken var att vi skulle vara världsledande i år, 2010, efter Lissabonstrategin. Jag tror inte att vi är det, utan det finns mer att göra. Därför är det bra att man har en ny strategi, Europa 2020. Den är på väg åt rätt håll, men den behöver bli ännu tydligare och kraftfullare. Det är det jag ska fråga om. Det här innefattar, som statsministern sade, tydligare mål på EU-nivå och på de enskilda ländernas nivå. Man ska sätta upp tydliga arbetssätt. Det ska följas upp ordentligt, och man ska från EU:s sida kunna vidta eventuella åtgärder.

Det är bra att statsministern var tydlig om vikten av att kunna granska hur målen följs upp i EU och att man har instrument för att vidta åtgärder. Det är en känslig avvägning mellan länders suveränitet och EU:s möjligheter att pressa på. Exemplet Grekland visar att det ibland kan vara bättre att agera löpande än för sent när vi ändå får betala kostnaderna.

Centerpartiets Europaparlamentariker Lena Ek har haft en stor debattartikel i Dagens Nyheter. Jag väljer att ta två förslag som hon där lägger fram och göra dem till mina – om statsministern kunde kommentera dem.

Lena Ek menar att det behövs ett starkare arbete från EU, ett starkare instrument. Hon tycker att ansvaret för kontroll och uppföljning av strategin i större utsträckning ska ligga på kommissionen och inte på ministerrådet. Hon tycker att erfarenheterna från den här tiden har visat att länderna är för hänsynsfulla mot varandra och att den rätta kraften inte finns där. Det vore intressant att höra statsministerns syn på den frågan.

Lena Ek tycker också, vilket jag tycker känns positivt, att dialogen om hur målen efterlevs i de olika länderna, som tas upp i de länderrapporter som regelbundet ska tas fram, ska bli offentliga. Då kan de diskuteras i respektive lands parlament och även övergripande. Sveriges riksdag kan då få ett bättre material för sina dialoger.

Det var mina två frågor. De gällde om kommissionen kan bli kraftfullare i stället för ministerrådet i åtgärdsuppföljning

Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Till Susanne Eberstein kan jag säga att vi inte alldeles har lärt känna den nya ordningen i den mening-
en att vi har haft ett informellt toppmöte. Det här är det första större toppmötet som Herman Van Rompuy ska leda. Syftet är att skapa en större kontinuitet i en person som på heltid leder rådets arbete till skillnad från den tidigare ordningen med halvårsvisa ledningar som dessutom parallellt var stats- och premiärministrar i respektive medlemsland.

Jag tror att Europa 2020-strategin är betydelsefull i den utgångspunkten för Herman Van Rompuy att han upplever att han är en del i framtagandet och ledningen av det arbetet. Det måste gå ytterligare någon tid innan vi helt kan börja diskutera om det här har förändrat eller förskjutit maktfordelningen. Typiskt är att till exempel den referens jag gör till G20-diskussioner inte ska handla så mycket om substans utan om närvaro. Kommer Herman Van Rompuy att få vara med när G20 träffas? Det är en typisk diskussion som ofta förs i sådana forum.

Jag vill understryka att den målformulering som vi ska förhålla oss till i kommissionens förslag är baserad på åldersgruppen 20–64 år. Det här visar hur knepigt detta är. Vi i Sverige har gått över till att huvudsakligen titta på åldersgruppen 15–74. I EU tittar man på 20–64. Det kommer att ge en del statistiska problem med vilka typer av mätserier vi jämför med varandra. Tanken är att sysselsättningsgraden i denna avgränsade grupp ska gå upp från 69 till 75 procent. Det är målet. Från svensk sida kommer vi att hävda att för att det på ett bra sätt ska kunna diskuteras måste det finnas ett resonemang om att det gäller både män och kvinnor. Det är min förhoppning att det ska synas i slutsatstexterna.

Det bör allmänt sägas att för att öka sysselsättningsgraden vet vi från svenska erfarenheter, och från andra länder, att vi måste titta särskilt på några grupper. Vi måste titta på yngres förmåga att etablera sig i arbetslivet. Vi måste titta på att äldre stannar kvar längre. Märk väl att en hel del av demonstrationerna vi ser i både Grekland och Frankrike är protester mot regelförändringar som syftar till att man ska fortsätta att jobba längre upp i åren. Jag såg en fransman som mycket

högljutt protesterade mot idén att han skulle behöva jobba efter fyllda 60 i Frankrike. Det visar att vi inte har samma system. I en del andra fall har det uppmärksamats att pensionsåldern är så låg som 50 år i en del speciella branscher och för en del grupper runt om i Europa. Det är också tydligt att det tillkommer integrationsfrågor, hur människor som migrerar också kommer vidare in i arbetsmarknaden i sitt nya hemland.

Vi ska naturligtvis diskutera dessa undergrupper. Men det vi huvudsakligen ska göra nu är att slå fast om vi ska ha denna målformulering. Tanken är att vi under våren ska fortsätta att jobba fram nationella betydelser av detta. Sverige ska därefter dra någon sorts slutsatser med detta som utgångspunkt. Sedan ska det föras till ett beslut i juni.

Därför skulle jag ge en felaktig bild av det kommande toppmötet om jag hävdade att vi så detaljerat kommer att diskutera dessa frågor i undergrupper. Nu är det mer fråga om ifall det här är rätt typ av mål, det vill säga ett av fem. Kan jag möjligen få genomslag för att få in aspekten med kvinnor? Den frågan tycker jag är särskilt viktig. Vi återkommer naturligtvis till bland annat frågor om ungdomsarbetslöshet.

Det här gäller även frågan om bolånediskussioner. Den hör inte riktigt hemma vid det här toppmötet eftersom vi inte på det sättet har tänkt att föra en bred diskussion om finanskrisens fortsatta verkningar. Det är väl känt att det pågår den typen av diskussioner. Hur långt har återhämtningen gått? Hur stabila är finansmarknadsförutsättningarna? Det ser inte heller lika ut i alla delar av Europa. Inte minst viktigt är hur vi skapar grund för att de exitstrategier vi diskuterar, som handlar om både finanspolitiska stimulanser och penningpolitiska stimulanser och garantistimulanser av olika slag, gradvis tas tillbaka. Det ska inte göras på ett sätt som skapar ny exponering för risker i de finansiella marknaderna. Det bör nog understrykas att det naturligtvis finns den typen av risker kvar i Europa. Jag förutser dock ingen lång diskussion om detta på toppmötet.

När det gäller klimatfrågan förstår jag att Van Rompuy tänker sig en diskussion på fredag förmiddag kort före genomgången av slutsatstexten. Jag är av uppfattningen att vi, som sagt, lade en grund i Köpenhamn, Copenhagen Accord som det heter, som därefter lade en grund för möjligheten att

frivilligt anmäla sina åtaganden, som i hög grad har mötts av att länder har gjort det. Det har löst ut en del av de problem man får i en diskussion i bredd med 192–193 länder. Vi fick faktiskt svar i flera av de finansiella frågor som är viktigast. Vi ska komma ihåg att om man samlar världens länder, 192–193 länder, tycker den absoluta merparten av dem att de inte är en del av det stora klimathotet i den bemärkelsen att de vare sig bidrar till eller anser sig vara en del av lösningen.

För de absolut flesta representanterna som kom till Köpenhamn och som jag förde dialog med var frågan hur mycket resurser som kan föras över till respektive land helt central. Den finansiella lösning vi fick fram i Köpenhamn var till stor del bra. Bland annat meddelade Meles det, som representerade Afrikanska unionen och som var den vi hade kontakter med. Också från andra delar av den fattigaste delen av världen markerades att det var viktigast. Det finns redan med i Copenhagen Accord, det vill säga *fast start*-pengar och nivåer för investeringsstöd framöver.

Verifieringsskrivningarna, alltså hur man verifierar att man sätter upp åtaganden, är särskilt viktiga när vi kopplar till länder som kanske inte är fullt transparenta i samma mening som i öppna demokratier. Om ett land säger 20, hur vet vi att det blir 20? Vem mäter det? Vem får över huvud taget följa upp att man gör de insatser som man har sagt? Där finns också skrivningar som förstärker åtminstone den möjligheten. Den stora bristen är att reduktionsåtagandena var otillräckliga.

Jag nämner detta därför att reduktionsåtagandena egentligen inte är ett svar vi behöver med alla 192 med samma ansvar och samma behov att bidra. Jag tror att någon konstaterade att i princip skulle EU:s 27 medlemsländer kunna träffas med ytterligare 16 medlemsländer och täcka nära nog 90 procent av utsläppen, och de skulle kunna ge svaret. Om den gruppen av länder gemensamt tog på sig att minska sina utsläpp – eller kraftigt begränsa sina ökningar, ska jag säga, för det är oftast det som är problemet – skulle vi kunna föra till den del som Copenhagen Accord nu saknar.

Men det går lite på tvärs med FN:s sätt att arbeta, som ju bygger på enhällighet och i grunden vetoformuleringar. Det är därför jag har den inledande diskussionen om att om ingenting förändras i sättet att arbeta kommer inte heller resultaten nämnvärt att förändras. Därför kommer jag att för-

orda att ledarskapet i EU på en mycket mer bilateral basis pratar med de stora, framväxande utsläppsekonomierna, för det är där svaret ligger.

Men jag vet dessutom att vi inte kommer att nå framgång med mindre än att vi får en tydligare position från USA. Och det är högst osäkert för mig vad som nu sker i USA, vill jag säga. Jag såg president Obama skriva under den stora sjukförsäkringsreformen, men vilken politisk kraft och vilken möjlighet som nu finns att föra i mål klimatreduktioner tror jag att egentligen ingen har svaret på.

Jag har sett alltför många gånger hur en otillräcklig amerikansk klimatpolitik är den absolut bästa grunden för att alla andra ska dämpa sina egna ambitioner, och då kommer vi ingenvart. Då kan EU göra precis det vi nu gör: gå längst, lova mest, ha mest i form av finansiering och ambitioner kring klimatpolitiken. Men vi löser inte klimathotet. För det krävs ett globalt svar. Då hänger det ihop, länken mellan USA och de snabbväxande ekonomierna.

När det gäller den förmodade diskussionen om Grekland, och över huvud taget hur vi ska se på 2020 och vilken institution som ska bära den, har poängen varit att utgångspunkten ansågs vara att Lissabonstrategin i för liten utsträckning fick ett genomslag i den meningen att goda rekommendationer följdes. Jag vill påpeka att även Sverige slarvade med detta. Det skrevs rekommendationer som Sverige sedan inte följde upp. Det gällde många länder.

Då blir diskussionen: Om man nu gör en ny tillväxtstrategi, hur ska man bli mer säker på att den genomförs? Idén har då mer varit att föra upp det till stats- och regeringschefer. Då föreslår en och annan: Nej, lämna mer över till kommissionen. Jag vill varna lite grann för det synsättet. Vilka maktmedel ska kommissionen ha för att styra enskilda medlemsländer som agerar misshagligt? Hur ska det se ut? Ska alltså Sverige, om vi inte gör rätt enligt detta sätt att se det, få ett samtal från kommissionen som meddelar – vadå? Hur ser det ut med den nationella suveräniteten? Och tro mig, det kommer att vara viktigt den dagen det telefonsamtalet kommer. Oftast bryr man sig inte innan telefonsamtalet kommer – då tycker man att det är jätteviktigt att trycka på och se till att folk följer upp. Men så sitter man i en kris själv, och så kommer samtalet: Ni gör inte som ni ska. Vem bestämmer det?

Jag har också framfört till Herman Van Rompuy att de måste tänka igenom att verktygen för de målformuleringar vi nu diskuterar i stor utsträckning ligger inom den nationella suveräniteten. Det är dock inte enbart det, utan det finns även öppen handel, inre marknad och annat som kompletterar. Men det är det som gör att det är viktigt att, som jag gjorde inför nämnden inför förra mötet, tala om benchmarking, alltså att i en öppen jämförelse ställa mot varandra hur väl man följer upp, för att på det sättet skapa ett politiskt tryck. Det tror jag trots allt mer på.

Det har ibland kommit upp att man skulle införa någon sorts sanktioner – det finns ju sådana i stabilitets- och tillväxtpakten. De tillämpas inte nämnvärt. Men det avfärdades, just för att man inte tror att det är en framkomlig väg, att man så att säga bestraffar ett land som inte gör vad andra bestämmer över deras huvuden att de ska göra.

Samtidigt noterar jag att det förs en stor diskussion, inte minst kopplat till Grekland, men då mer länkat till hur eurozonen ska ta ett inre ansvar för ett land inom en gemensam valuta. Och där har vi väl inte det färdiga svaret. Det är därför som det också blir så intressant att det kommer in i Europeiska rådet.

Det fanns mycket annat av värde i Lena Eks artikel – så att jag inte ger en felaktig bild av att jag skulle vara särskilt kritisk.

Däremot tror jag i just den här frågan, vilken institution som ska följa upp, mer på idén att stats- och regeringschefer ska vara involverade. Men jag tror också att det är viktigt att komma ihåg vad utgångspunkten är, att dra ned på antalet mål och att skapa jämförbarhet och transparens, vilket också nämndes av frågeställaren. Då tror jag att vi kommer väl så långt. Sedan bygger det till syvende och sist på att folkvalda regeringar med stöd av sina befolkningar har kraft och förmåga att genomföra det som behöver göras, vilket inte alltid är det enklaste.

Anf. 8 CHRISTER WINBÄCK (fp):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för att statsministern särskilt lyfte upp frågan om kvinnor och arbetsmarknad. I EU 2020, där vi ska fokusera på tillväxt och konkurrenskraft och för att få goda beslut runt detta, är det också viktigt att,

som statsministern nämnde, kvinnor har möjlighet att komma in på arbetsmarknaden i högre grad.

I många länder i EU ligger kvinnorna betydligt sämre till än vad de gör i Sverige, även om det finns mycket kvar att göra i Sverige. Jag blev ändå glad när jag läste ett TT-telegram i går kväll där det stod att kvinnor kliver fram mot allt fler styrelseplatser i svenska börsbolag och att vi nu har en toppnivå på nära 26 procent mot 13 ½ procent år 2003. Det är naturligtvis glädjande, men det finns mycket kvar att göra.

Jag var med på den resa till FN som fru ordföranden nämnde för en stund sedan. Vi följde där kvinnokommissionens arbete, vilket var intressant. Det är intressant att se vad man gör i världen för att jobba med dessa frågor och intressant att se att Sverige kanske ligger långt framme i många delar, även om det finns mycket kvar att göra. Det var extra roligt att det utnämndes en kvinnlig polischef med svenskt ursprung på kvinnodagen den 8 mars.

Med allt detta bakom: Vad gör man i EU för att jobba intensivt med de här frågorna? Vad kan Sverige göra för att driva på och se till att vi med goda exempel och på annat sätt blir lite ledstjärna i de här frågorna? Vad gör vi, och vad kan vi göra tillsammans i EU?

Anf. 9 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Fru ordförande! Jag vill ställa ytterligare en fråga när det gäller klimatet. Hur starkt fokus lägger rådet på verkliga framsteg i klimatfrågan i Cancún i Mexiko? Det har diskuterats att slutsatserna borde ha lyfts fram ännu mer och att tydligare beslut om långsiktig finansiering borde ha tagits. Därför undrar jag: Vad kan vi förvänta oss av Cancún? Hur mycket ska skjutas över till Sydafrika? Vad är strategin? Var står Sverige i den frågan? Har vi tryckt på för det första mötet, eller bedömer vi att det är bättre att avvakta för att kanske få ett bättre resultat?

Anf. 10 JACOB JOHNSON (v):

Jag sitter lite grann på nålar eftersom jag också ska delta i finansutskottets debatt. Jag kanske inte kommer att ställa någon direkt fråga till statsministern då jag tyvärr inte hinner höra svaret, men jag ska anmäla lite åsikter i frågan.

Jag kan för protokollets skull anmäla avvikande mening när det gäller säkerhetsstrategin, som visserligen inte ska debatteras. Men vi har en avvikande mening där, och den står vi kvar vid. Vi har också en avvikande mening när det gäller EU 2020-strategin som finns formulerad i utlåtandet från finansutskottet.

Bland annat därför anser vi att EU inte har speciellt hög trovärdighet i fråga om att anta den här strategin nu, under den kris som EU befinner sig i. Hela euroområdet är i kris, Grekland, Portugal och andra länder. Vi tycker att EU borde koncentrera sig på att lösa de sakerna först. Vi har också översynen av jordbrukspolitiken, budgetöversynen och andra stora frågor. När i stort sett inte någon medlemsstat lever upp till stabilitetspakten, som man hela tiden understryker gäller, menar vi att det är fel tillfälle att utveckla en sådan här strategi. Inslag i den går också i fel, federal riktning. Det står till exempel i rådsslutsatserna att kommissionen i detalj ska följa upp medlemsstaternas agerande.

Det hade varit intressant att höra lite grann om hur denna detaljreglering från kommissionens sida ska se ut, men tyvärr hinner jag inte lyssna på svaret från statsministern i dag.

Anf. 11 MAX ANDERSSON (mp):

Fru ordförande! Tack, statsministern, för en bra föredragning!

Det är så med val att det är svårt att förutse resultatet. Det gäller inte bara det svenska valet utan även valen i USA. Men i och med att USA nu håller på att få igenom en sjukförsäkringsreform tror jag att det finns en chans att det kan bli en mer pragmatisk, handlingsinriktad, majoritet i USA:s kongress efter valet i november. Nu är jag kanske en obotlig optimist, men jag hoppas att det ska börja rassla till efter november. Kommer statsministern att driva på för att EU ska ha beredskap för att det kan hända saker i klimatförhandlingarna efter det amerikanska valet?

Vid tidigare möten har regeringen givit uttryck för en önskan om att man ska stärka EU:s ambitioner på klimatområdet och höja kraven till 30 procent. Står statsministern kvar vid den målsättningen inför det här mötet? I så fall skulle jag bli glad om jag fick det bekräftat.

Slutligen undrar jag: Var står egentligen statsministern i frågan om den grekiska krisen och IMF? Vissa länder säger

sig betrakta det som ett hot mot den europeiska stoltheten om ett EMU-land skulle vara tvunget att gå till IMF. Jag tycker inte att det är ett rationellt sätt att hantera en så här svår och viktig fråga. Jag har förstått att statsministern verkar ha en ganska god ingång även i denna fråga, och jag undrar: Kommer statsministern att driva den linjen även på detta möte?

Anf. 12 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Min avsikt när det gäller insatser kring kvinnors ställning på arbetsmarknaden är att vi genom att få detta tydligt markerat i målformuleringen ska få anledning att återkomma till vad det är man strukturellt behöver göra för att uppmuntra till ökad kvinnlig förvärvsfrekvens.

Det är min bestämda uppfattning att en viktig anledning till att det inte är samma förvärvsfrekvens mellan män och kvinnor är nära kopplad till hur förutsättningarna för barnafödande och ansvarstagande kring hem och barn ser ut i våra respektive samhällen. Jag är naturligtvis beredd både att diskutera som vi gör inhemskt i Sverige och att föra diskussionen med mina kolleger om vad jag tror är en grund för att både män och kvinnor ska kunna förena yrkesarbete med det faktum att man får barn och ser barn växa upp.

Vad görs kring detta? Ja, det är klart att vi ofta har jämställdhetsambitioner, som det spanska ordförandeskapet nu. Det förs delvis diskussioner, som också nämndes i frågan, om vilken andel kvinnor har i olika maktpositioner. Det är absolut inte en oviktig fråga – vi för den diskussionen i Sverige också. Ska man tala i sysselsättningsstermer blir det mer grundläggande strukturellt. Då når det hela befolkningen, om man får uttrycka sig så, och kanske inte det mindre antal som vi ofta diskuterar när det handlar om vem som får de absolut mest utpekade maktpositionerna. Jag vill påpeka att det är två delvis skilda diskussioner.

Jag tycker nog, kopplat till 2020-strategin, att det handlar mer om den större diskussionen. Vad är det för typ av samhällsutveckling som grundar att vi kan få högre förvärvsfrekvens bland kvinnor över lag på arbetsmarknaden? Där är det mycket kvar att göra, vill jag konstatera.

När det gäller Holger Gustafssons fråga om fortsatta klimatsamtal och långsiktig finansieringslösning kan jag säga så här: Jag menar att det fortsatt finns osäkerhet om

vilken typ av grundläggande slutsats de internationella förhandlingarna ska landa i. Den fanns i öppen dager i Köpenhamn. Det kom att heta att det skulle vara olyckligt om en del europeiska delegater öppnade upp frågan huruvida Kyotoavtalet skulle förlängas och en andra reduktionsperiod påbörjas.

Gör man det ska man minnas att Kyotoavtalet var bra för sin tid men väldigt avgränsat som svar på klimathotet och täcker i dag inte ens länder som står för 30 procent av utsläppen.

Den risk som vi såg framför oss under hösten var att ett antal länder inom första åtagandeperioden har markerat en vilja att lämna Kyotoavtalet, och USA har meddelat att man aldrig kommer att inträda i det. Det är alltså ett avtal som var bra för sin tid men som om det förlängs nu i realiteten inte ens täcker världens mest utvecklade länder utan lägger åtagandena på en grupp utvecklade länder. Om det förlängs på det sätt jag beskrev kan det visa sig att åtagandet bara kommer att gälla Europa. Vi kan få en andra åtagandeperiod i Kyotoavtalet som bara handlar om Europa och där resten har valt att lämna. Vi har fått sådana signaler från Japan och Kanada, och jag har anledning att tro att det då bara blir Europa kvar.

Då finns det anledning att fråga: Ska vid sidan av en andra Kyotoperiod ytterligare ett internationellt dokument komma in? I så fall har vi två parallella system för klimathantering i världen. Vad ska då det andra systemet vara för någonting? Många vet att berätta att det ska vara ett internationellt bindande avtal. Men vi har samtidigt lyssnat på vad många länder säger, och de säger att de inte accepterar detta.

Nämnden har ju varit i USA. Vilken är den grundläggande kritiken mot detta i USA? Man säger att man kan tänka sig att göra nationella åtaganden, och vi hoppas på det i år eller möjligen efter ett nytt kongressval, men man säger att man inte kan ingå i ett internationellt avtal. Man kan aldrig få sin kongress att kontrasignera, ratificera, ett internationellt legalt bindande avtal. Det är därför man hävdar att man inte kan vara med i den internationella brottmålsdomstolen och det är därför man inte är med i Kyotoåtagandena.

Men detta säger man faktiskt i Indien också. Kina säger samma sak. Då undrar jag: Vilken är denna andra legala struktur som världen söker?

Jag säger inte att jag har svaret, men det är viktigt att lyssna på dem som reser invändningar för att förstå varför vi får problem i förhandlingarna. Mitt antagande är att man rimligen måste lyssna in att det får handla om nationella åtaganden som binds i nationell lagstiftning och som tillsammans innebär tillräckliga åtaganden. Problemet är bara hur styrningen ska se ut. Hur får man detta på plats? Och hur ska det i så fall rimma med att Kyotoavtalet förlängs?

Jag tar upp detta, för jag tror att det är grunden till den stora förvirring som fortsatt råder. Gör man ingenting nytt får man samma resultat, för man har i grunden inte svarat på de här frågorna. Jag tänker naturligtvis ta upp detta nu på fredag morgon och för mina vänner i Europeiska rådet bekantgöra att jag inte riktigt ser vad svaret är på dessa grundläggande problem.

Kopplas detta till långsiktig finansiering? Ja, i någon mån, fast jag vill återigen hävda att just finansieringssvaren kanske var det som vi bäst fick fram i Köpenhamn. Det vi inte har fått fram är svaret på frågorna om vilken legal struktur vi ska använda och hur reduktionsåtagandena ska se ut för att bli tillräckligt stora.

Skälet till att Kina, Indien, Brasilien och Sydafrika är för en ytterligare åtagandeperiod i Kyotoavtalet och mot en annan legal struktur är att den samlade effekten av detta blir att det inte läggs något legalt tryck på dessa länder att göra några reduktionsåtaganden. Det blir alltså frivilligt. Vi menar att detta är otillräckligt.

Jag vill också påpeka en annan sak som vi inte får tappa bort. När vi går igenom scoreboard, där alla anger sina tänkta reduktioner av utsläpp, finns det en klar skillnad mellan Europa och alla andra länder. Vi är de enda som anger redan i lagstiftning fastslagna reduktionsmål. Resten hänvisar till vad som sedan ska komma som beslut, till uttalanden av premiärministern eller hänvisar till en plan man har eller kommande lagstiftning i framtiden. Europa har redan i lagstiftning slagit fast hur reduktionsmålen ska se ut fram till 2020. Det är därför vi avviker och ligger längre fram än övriga världen.

Vi får ha respekt för att riksdagen parallellt diskuterar detta i kammaren. Som jag antydde har vi visst en stark roll i kommissionen – detta säger jag som svar till Jacob Johnson, som någon vänligt får vidarebefordra. Det behövs kvalitativt

underlagsarbete som jag har svårt att se annat än att kommissionen gör. Men jag ska definitivt vara involverad i en diskussion om vad man menar med att göra något utöver det kvalificerade underlagsarbetet eller sammanställningen av hur olika åtgärder ser ut, av just det skälet att jag tror att övrigt uppföljningsarbete måste ligga i rådsstrukturen.

Max Andersson gav mig en fantastisk möjlighet att prognostisera kommande valresultat i USA. Det tror jag att jag ska passa mig för. Vi kan bara konstatera att med den amerikanska logiken, där man väljer om hela representanthuset vartannat år, anses det nu snart vara nära valrörelse igen. Det är därför frågan ställs om hur mycket politiskt kraft det nu i realiteten finns kvar för att gå vidare mot ytterligare någon tung, stor reform som är partiskiljande mellan demokrater och republikaner och dessutom partisplittrande inom demokraterna, på det sätt sjukförsäkringsreformen var och som klimatfrågan är ganska lik. Därför är våra signaler att de första ambitiösa beskrivningarna som vi fick bland annat i höstas, när jag själv träffade Obama, av att det skulle bli kongressbeslut nu under årets första sex månader och att det skulle bli ett färdigt senatsbeslut, nu är något mer osäkra. Vi får kanske hoppas på Max Anderssons spaning, att det ska vara lättare att prata med en amerikansk kongress efter nästa val.

Problemet är om vi inte får det amerikanska beslutet nu. Då kommer vi till mötet i Mexiko utan något amerikanskt svar, parallellt med att det pågår en amerikansk valrörelse i sitt slutskede. Då är det svårt att få andra länder att göra ytterligare åtaganden. Det är därför många i världen nu säger att det inte kommer att gå att få ett mycket tydligare svar i Mexiko utan pratar redan om Sydafrika.

Jag tror att det finns mycket som talar för att det inte kommer att se så mycket bättre ut med den amerikanska positionen, och då kommer vi att få problem i Mexiko. Men jag hoppas att jag ska kunna överbevisas om att det går bättre.

Hur är det då med vår uppväxling från 20 till 30 procent? Dels har vi bett kommissionen att se över vad detta innebär i ljuset av att vi har haft recession och finanskris och rimligen dessutom i en lång rad länder har börjat sätta på plats en hel del reduktionsåtaganden. Vad är det för typ av samhällsekonomiskt genomslag och kostnader som vi talar om när man går upp från 20 till 30 procent? Vi ska vara väl medvetna om

att vi har bördefördelat för 20-procentsmålet men inte för 30-procentsmålet. Flera medlemsländer säger att konditionaliteten borde fortsatt gälla, det vill säga att om de ska gå upp till 30 procent ska motsvarande åtagande göras för andra utvecklade delar av världen. Det finns också röster inom EU som säger att en uppgång från 20 till 30 procent måste bygga på frivillighet. Då får enskilda medlemsländer inom EU välja att gå ur sin del av åtagandet för att nå 30 procent.

Detta är lite knepigt. Om man ska nå 30 procent ska då andra ta över det som man på frivillig grund väljer att avstå från i delar av Europa. Konditionaliteten får anses fortfarande gälla, men vi ser framför oss att kommissionen ska göra dessa beräkningar så att vi får ett bättre och uppdaterat beslutsunderlag. Det bör vara en grund för vår fortsatta diskussion.

Det vi gör kommer återigen att återspegla det jag nu har pratat om, nämligen USA och vad som sker med de legala dokumenten, de legala spåren. Det är det som avgör hur vi ska lyckas när det gäller klimatpolitiken.

Slutligen ska jag ta upp Grekland. Sverige är intressant så till vida att vi har i närtid erfarenhet av att jobba både med bilateralt stöd och med IMF-program för ett annat EU-land. Jag talar om Sveriges och övriga nordiska länders stöd till Lettland. Det enda som skiljer är, som Max Andersson påpekade, att Grekland till skillnad från Lettland är euromedlem.

Det är min bestämda uppfattning att det finns resurser och kompetens i IMF som i övrigt saknas. Det har gjort att vi har förordat och nämnt att IMF bör komma ifråga. Jag noterar att det nu allt oftare nämns även av andra. Det kan definitivt kompletteras med bilaterala åtaganden, som det var med Lettland, och man kan diskutera vem som ska vara med och inte. Märk väl: Det var inte hela EU som var med i det bilaterala lånepaketet vi satte ihop för Lettland. Det var väldigt mycket en nordisk insats och inte en insats från hela EU. Det kan säkert föras liknande diskussioner när det gäller Grekland.

Nu ska jag än en gång poängtera det som Giorgos Papandreou säger när han hör oss prata så här. Han säger: Vi har inte bett om något stöd. Det ska sägas till grekernas försvar att de inte har bett om något finansiellt stöd, utan detta är en diskussion som förs för att det finns en oro för att de kommer att få det tufft att genomföra sitt saneringsprogram

och att vi bör ha beredskap att gå in för den händelse de begär den typen av stöd framöver.

2009/10:29
24 mars

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Vi beklagar att det krockar lite grann i riksdagen i dag. Jacob Johnson har också beklagat och anmält detta i förväg. Men honom och alla andra intresserade kan jag passa på att tipsa om att tv-utsändningen från dagens sammanträde går att se även i efterhand på riksdagens webb-tv och normalt sett även på SVT Play. När det gäller SVT törs jag inte lova något, men det brukar vara så. Riksdagen.se är i alla fall en säker källa även till detta.

Vi hinner nog med en andra frågeomgång, även om tiden börjar bli knapp. Jag vill be ledamöterna att fortsätta ställa korta och skarpa frågor, så hinner vi med fler. Jag ber också er som redan har talat att vara särskilt restriktiva i den andra omgången, så att vi hinner med så många ledamöter som möjligt.

Anf. 14 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Vi har tagit del av den inbjudan och det brev som statsministern har fått av Van Rompuy om vilka frågor som kommer att tas upp på mötet. Som inledning står det att man ska diskutera en strategi för smart och hållbar tillväxt för alla. Särskilt orden "för alla" förpliktar.

Nu har det diskuterats jämställdhetsfrågor, och då handlar det om både män och kvinnor, unga, gamla, människor med europeiskt ursprung och människor som kommer från andra delar av världen. Gamla strukturer har givetvis betydelse men också hur vi formar nya strukturer, hur socialförsäkring och föräldraförsäkring byggs upp och så vidare, som statsministern tog upp.

Detta ska man diskutera först, står det i brevet. Sedan kommer ekonomiska frågor. Men det man blir besviken över är att det i den texten inte finns ett ord om den sociala dimensionen och miljöaspekterna. På fredag ska man sedan diskutera klimatfrågan, och då är det också väldigt uppdelat.

Jag tyckte att statsministern i sin inledning hade ett lite annat upplägg, att man ska involvera olika frågor i varandra. Statsministern sade också att man vid förra mötet sköt på klimatfrågan, för då var det de ekonomiska frågorna som togs upp, och det kunde vara risken även vid detta möte. Då

är det inte så mycket värt med fina ord om smart och hållbar tillväxt. Då är det heller inte så smart av Van Rompuy att skicka ut ett sådant här brev, för man har redan visat att det man säger kanske inte är så mycket värt. Hur ska statsministern försöka lyfta in de här frågorna, så att man verkligen tänker smart och hållbart och att det ska gälla för alla?

Anf. 15 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Jag kommer att återknyta till frågan om Grekland en aning, för den är principiellt intressant. Nu är frågan i och för sig inte explicit på dagordningen inför det här toppmötet, men jag vet av erfarenhet att diskussionen oftast går vid sidan om den ordinarie agendan. Det är där man drar upp riktlinjerna etcetera. Jag utgår från att statsministern håller linjen att varje land i görligaste mån ska ta hand om sin egen ekonomi och att det är den linjen som Sverige företräder.

I de baltiska länderna, där Sverige tillsammans med de övriga nordiska länderna har haft ett ganska stort ansvar, har det i mycket handlat om att hjälpa upp ett land från en nivå som ligger väsentligt under, medan Grekland lite grann av egen förskyllan har hamnat i den situation man är. De har inte som alliansregeringen i Sverige vidtagit de tuffa åtgärder som man måste vidta när det börjar gå nedåt. Det gör att det principiellt är viktigare att slå vakt om skattebetalarnas pengar i det här skedet.

Då är min fråga: Vilken är statsministerns bedömning av möjligheterna att hålla svenska skattebetalares pengar utanför en restaurering av den grekiska ekonomin?

Anf. 16 STAFFAN DANIELSSON (c):

Jag har en kort följdfråga till det förra resonemanget. Jag tyckte att det var ett bra och resonerande svar från statsministern om länders suveränitet kontra värdet av gemensamma mål och även av att kunna diskutera uppföljningen av dessa för att verkligen öka tillväxten och konkurrenskraften inom Europa och i våra enskilda länder.

I dag kan Europeiska rådet, vad jag förstår, peka ut medlemsstater som bryter mot till exempel tillväxt- och stabilitetspakten. Skulle inte ett sådant utpekande likaväl kunna göras av kommissionen? Sedan kan åtgärderna diskuteras av

Anf. 17 KARIN GRANBOM ELLISON (fp):

Även om det finns positiva signaler hörs det från olika håll att förutsättningarna är små för att få ett bindande klimatavtal i höstens FN-möte i Mexiko. I stället sägs det då att vi ska satsa på Sydafrika 2011.

Då vill jag säga från Folkpartiets sida att vi vill framhålla att det verkligen är bråttom att göra åtaganden för klimatet. Vi måste ha de människor som redan nu är drabbade på näthinnan, de som utsätts för naturkatastrofer, har svårigheter att producera mat och så vidare.

Om det skulle vara omöjligt att till hösten få med sig USA och andra i ett bindande avtal måste konkreta globala delmål antas. Jag vill därför fråga statsministern vad han anser vara så akut att göra för klimatet att det måste komma med i den här överenskommelsen i höst. Inledningsvis sade statsministern att han i stort sett kunde stödja de överenskomna texterna inför toppmötet. Jag skulle gärna vilja veta: Vad är det som fattas?

Därtill skulle jag vilja fråga om möjligheten att komma fram till åtaganden i Mexiko. Statsministern nämnde att det kan behövas en strategi med bilaterala samtal och också nya former för beslutsfattande. Hur ser stödet ut för den tanken?

Allra sist skulle jag vilja ställa en fråga som rör just förlängningen av Kyotoavtalet. Finns det en risk att en förlängning av Kyotoavtalet med bara europeiska länder faktiskt kan leda till minskad kraft för ett globalt avtal?

Anf. 18 HOLGER GUSTAFSSON (kd):

Fru ordförande! Jag vill också återknyta till IMF-stödet i Grekland. Frågan lyfts nu upp på rådet, så att säga till alla EU-medlemmar. Finns det en koppling till diskussionen om ett EMF i framtiden? Vilken hållning har regeringen, att bibehålla och satsa på IMF eller att arbeta för EMF i framtiden? Och hur är Sveriges möjligheter att påverka det ena eller det andra?

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Med tanke på att det inte bara är sådana som jobbar med det här hela dagarna som deltar i mötet ber jag statsministern

att lite grann lägga ut texten om dessa bokstavskombinationer, så att alla kan hänga med.

Anf. 20 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Carina Ohlsson läser ur herdabrevet. Det är alltså det brev som Van Rompuy skriver för att beskriva toppmötet. Den text som det hänvisas till väldigt mycket tror jag är tänkt att täcka middagssamtalet på torsdag.

Vid den första arbetssessionen ska vi utgå från målen för Agenda 2020. Som jag sade i min inledande föredragning har rådspresidenten inte lagt fram sitt förslag. Det avser han att lägga fram vid sittande bord. Jag förutsätter att det blir väldigt likt kommissionens fem förslag, men jag ska samtidigt säga att kontakter med huvudstäder runt om i Europa visar att det finns lite olika synpunkter på de fem målen.

Tre tror jag möjligen till och med kan hanteras nu. Det handlar om sysselsättningsmålet, som jag nämnde, med den ökade sysselsättningsgraden. Det handlar om forskningsambitionen, som för övrigt inte är ett alldeles nytt mål. Vi har talat om 3 procent av BNP i andra sammanhang sedan tidigare. Klimatmålen är redan fastställda, så det är mer en hänvisning till ambitioner vi redan har.

Däremot finns det ett utbildningsmål och, kanske ännu tydligare, ett fattigdomsmål som är mer omdiskuterade, av olika skäl. Det handlar om definitioner, rätt typ av avgränsningar, rätt typ av mål. Den diskussionen förutsätter jag kommer på eftermiddagen. Och där tror jag att de synpunkter Carina Ohlsson efterfrågar kommer att vara med.

Miljömålen har definitivt miljöaspekter och hållbarhetsutgångspunkter. Fattigdomsmålet och, skulle jag vilja säga, även hur man utformar sysselsättningsmålet handlar mycket om inkluderande strategier och sociala konsekvenser av hur Europa utvecklas.

Det kommer förmodligen att bli diskussioner om fattigdomsmålet. Fattigdomsmålet är så formulerat att man ska lyfta 20 miljoner människor ut ur fattigdom. Vem skulle inte vilja skriva under på det? Frågan är bara: Hur ska det gå till, och vem har ansvaret för det? Är det föremål för nationella strategier? Eller ska EU gemensamt via kommissionssatsningar åstadkomma detta? Det är kanske lite mer komplicerat än man tror, hur angeläget det än är, när man börjar sätta sig in i frågan: Hur ska man bekämpa fattigdom?

Jag är väldigt beredd att delta i den diskussionen, och när jag har tittat igenom vad som sägs i huvudstäderna tror jag att det kanske är där huvuddiskussionen kommer. Det gör i realiteten att mycket av den här diskussionen förskjuts till juni, för det är då det är tänkt att de här målen slutgiltigt ska fastställas. Med det vill jag ha sagt att jag tror att Carina Ohlsson kan känna sig trygg i att diskussionerna absolut kommer att innehålla de aspekterna.

Till Bengt-Anders Johansson kan jag säga att Grekland, som jag nämnde, inte har begärt något finansiellt stöd. De genomför nu ett av Ekofin godkänt saneringsprogram som förhoppningsvis är tillräckligt. Jag säger förhoppningsvis, för jag har varit med förut. Då har det presenterats program som har påståtts ge en viss effekt. Sedan har det ibland varit svårt att få det på plats eller ens att i efterhand mäta att det verkligen har haft den effekt som det har sagts att det skulle ha.

Jag för de resonemang som förs över hela Europa, om det skulle komma till ett läge där det behövs finansiellt stöd. Dessa resonemang förs huvudsakligen inom ramen för euro-samarbetet. Det är sådana diskussioner som nu förs. Ska det vara ett särskilt förnöte med eurogruppens stats- och regeringschefer?

Jag vill påpeka att det har funnits sådana idéer förut. Vi har väl oftast varit emot den tanken. Vi gillar inte idén att man helt plötsligt skapar ett inre styrelseskick som består av stats- och regeringschefer från eurogruppens 16 länder. Då tror jag att vi får en delning av sättet att leda EU som vore olycklig. Men jag vet inte exakt var detta landar, för det är huvudsakligen diskussioner som förs euroländer emellan.

Det har inte varit fråga om att svenska skattepengar ska användas. Det har inte efterfrågats. Därför tycker jag inte heller att vi behöver framställa det som att det skulle kunna komma i fråga. Jag vill dock påpeka att i de sammanhang vi har varit med – det gäller Island och Lettland till exempel – handlar det om grundläggande bra villkor för de insatser som görs, och det sker i full förvisning om att återbetalning kommer att ske. Därmed är det inte ett hot mot skattebetalarnas intressen.

Sedan gäller det Staffan Danielssons vidare frågor om kommissionen som utpekare. Ja, det är lite grann syftet. När de fem målen möjligen får någon sorts acceptans vid det här mötet är nationella uttolkningar av målen en sak som vi ska

jobba vidare med. De ska då tas fram till junitoppmötet. Därför är det viktigt att komma ihåg att det inte blir samma mål för alla, utan det blir nationellt anpassade mål som kommer ut ur de fem målen. Det är klart att det sedan kommer att framställas som: Är Sverige på väg att lösa sina mål eller inte? Det är så att säga en del av idén, och det kommer säkert kommissionens olika underlag att visa.

Vi har dock inte efterfrågat likartade uppföljningsmekanismer som när det gäller stabilitets- och tillväxtpakten. Där kan man faktiskt hamna i ett riktigt underskottsförfarande, alltså att man måste hantera ett för stort underskott. Det är fler än 20 av EU:s medlemsländer som nu befinner sig i den typen av underskottsförfarande inom stabilitets- och tillväxtpakten. Man kan till och med tilldömas straffavgifter i det systemet, men man försöker hitta andra vägar för att få ordning på de dåliga offentliga finanserna i Europa.

Det har vi inte efterfrågat som system när det gäller det här. Det var uppe i något resonemang, men man sade ifrån när det gällde sanktioner mot länder som inte följer sina egna delar av den här 2020-planen.

Sedan gäller det Karin Granbom Ellisons fråga vad det är jag delvis håller med om och vad som saknas. Efter att ha jobbat så mycket som jag nu har gjort med klimatfrågan, framför allt internationellt, vill jag hela tiden påpeka att det inte är någonting som direkt saknas i EU. Där finns ambitioner. Där finns en förd politik. Där finns antagna målformuleringar.

Det handlar mer om EU:s roll gentemot övriga världen. Hur ska vi kunna få med andra på åtaganden som är tillräckliga för att trovärdiggöra tvågradersmålet? Det gäller framför allt i ett läge där EU nu ensamt står för 13 procent av utsläppen. Det är en helt otillräcklig grund för att man själv ska kunna lösa klimathotet.

Det jag möjligen saknar, vilket jag nu också har angivit för nämnden, är en del av den problematisering som jag tycker behövs av frågan. Det är utomordentligt komplicerat att lösa en del av de frågor jag nu har bekantgjort för nämnden. Vilka legala vägar ska man följa? Ska det vara dubbla spår? Ska det vara ett enda spår? Hur ska det i så fall se ut? Och hur ska man säkerställa åtagandena som samlat trovärdiggör tvågradersmålet när en stor grupp av länder fortsatt

inte vill ingå i den del av världen där vi kan ställa tvingande krav?

2009/10:29
24 mars

Det är trots allt så Kyotoavtalet har delat upp världen. Det är Annex 1-länder med särskilda krav på sig. Sedan är det en stor grupp av länder som där och då, när man gjorde den här listan, såg ut på ett visst sätt, men de har rimligen, i ärlighetens namn, kraftigt förändrats. Ändå har man fortsatt att ha detta som utgångspunkt. Kina behandlas alltså på precis samma sätt som de fattigaste av utvecklingsländer i Afrika. Det är rimligen inte sant nu. Det kommer inte att vara sant om 20 år. Men det är ändå så världen måste förhålla sig till de här frågorna.

Jag tycker att vi måste diskutera den typen av problematisering. Det leder rimligen till att Van Rompuy och andra – jag tror att det är Catherine Ashton som delvis ska ta upp det nu på fredag – måste redogöra för hur diskussionerna med Kina ser ut och hur vi har fortsatta bilaterala kontakter med Indien.

Det jag under mitt ordförandeskap fann vara mest givande var just att åka till dessa länder och diskutera deras nationella aktionsplaner, för de finns. De är till och med mycket ambitiösa i många fall – riktigt bra. Det är där jag tror att man måste sätta sig ned och diskutera: Hur förstärker vi era nationella ambitioner, och hur får vi er att känna er som vinnare av att föra en riktig klimatpolitik?

Sedan gällde det bokstavskombinationerna. IMF är Internationella valutafonden, och EMF – det säger jag på ordförandens uppmaning – är i så fall en europeisering, alltså en tänkt europeisk valutafond. Det har förts fram som en del av ett möjligt svar när det gäller situationen i Grekland.

Det bör dock poängteras att vi har IMF. Man kan ju undra varför vi ska skaffa ytterligare en institution när IMF har mandat, kraft och resurser för att kunna agera över hela världen och är på plats i flera europeiska länder med djupgående problem i offentliga finanser och finansiella system.

Ska det länkas in i EU-samarbetet kräver det förmodligen fördragsändringar. Det skulle jag inte rekommendera, om jag säger så, givet att jag vet hur enkelt det var att få Lissabonfördraget på plats.

Det har emellertid kommit upp som en sorts alternativ till att inte prata IMF eller att inte tro på en lösning som mer handlar om det bilaterala stödet till ett land som har problem,

som några deltar i men andra avstår från. Det är i det sammanhanget som EMF har dykt upp. Det är väldigt mycket en tysk inrikespolitisk fråga, för man är för säkerhets skull inte riktigt överens i Tyskland.

Jag vet inte huruvida detta kommer att fortsätta att leva som en aspekt på hur vi ska hantera Grekland och – det bör tilläggas – oron för att det finns andra länder bakom Grekland som också har problem som gör sig påminda. Bland annat nämns i dag i svenska medier att Bulgarien har problem. Vi kunde nämna en hel del andra länder också.

Jag förutsätter dock att det inte blir någon stor diskussion vid det här mötet om EMF.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Därmed kastar vi oss in på slutet av talarlistan, där det då inte finns någon vänsterpartist kvar men väl en miljöpartist vid namn Max Andersson.

Anf. 22 MAX ANDERSSON (mp):

Fru ordförande! Jag vill först få fört till protokollet att Miljöpartiet står fast vid de avvikande meningar vi haft i nämnden vid de tidigare tillfällen då vi behandlat sakfrågorna lite mer i detalj. Det gäller exempelvis frågan om EU:s 2020-strategi som just nu debatteras i kammaren. Där har vi en gemensam reservation i finansutskottet med Vänsterpartiet och Socialdemokraterna.

Sedan har jag en reflexion vad gäller EU 2020-strategin. Den är en fortsättning på EU:s Lissabonstrategi som hade det högstämnda målet att EU skulle bli världens mest konkurrenskraftiga ekonomi till år 2010. Så blev det inte.

Det är ett problem när EU diskuterar frågor som egentligen inte ligger på EU att besluta om utan där medlemsstaterna har ansvar. Man för ändå en diskussion och tar beslut. Besluten underlättas av att det inte är skarpt läge; man kan alltid ändra sig sedan. Man får ett beslut, men det genomförs inte. Det skapar förvirring om vem det är som är ansvarig för frågorna.

Det är viktigt att vara tydlig med vem det är som har ansvar för de olika frågorna. Jag uppskattar därför att statsministern uppvisade en viss tydlighet i detta i dag, men jag tror att det behöver vara ännu tydligare.

Slutligen, när det gäller EU 2020-strategin undrar jag om statsministern kommer att driva hårt att de frågor som man väljer att prioritera i 2020-strategin även kommer att vara de som prioriteras i EU:s budget. Eller ska det vara som det har varit tidigare, nämligen att Lissabonstrategin är en fråga och EU:s budget en helt annan och prioriteringarna i dessa båda dokument helt olika?

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Tidigare när vi behandlade sakfrågan om europeisk intern säkerhetsstrategi anmälde Miljöpartiet också avvikande mening. Står ni fast vid den?

Anf. 24 MAX ANDERSSON (mp):

Självklart, och även när det gäller klimatfrågorna.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Då vet vi. Jag noterar detta.

Anf. 26 AGNETA LUNDBERG (s):

Fru ordförande! Jag tackar statsministern för redogörelsen. Statsministern uppehöll sig vid kvinnors situation, och det är en viktig fråga som också kan kopplas till den fria rörligheten som alltid är aktuell. Jag ställer därför följande frågor som i högsta grad berör kvinnor. Statsrådet Ewa Björling argumenterar för att lyfta in hälso- och sjukvårdstjänster i tjänstedirektivet. Är det regeringens uppfattning att hälso- och sjukvårdstjänster är detsamma som andra tjänster och ska fungera under samma regler? Har regeringen planerat att lyfta upp frågan, exempelvis i EU-nämnden? Tänker statsministern driva denna fråga från svensk sida i EU?

Anf. 27 SOFIA ARKELSTEN (m):

Det var ett flertal processer som landade i Köpenhamn. Den viktigaste var naturligtvis FN-processen. Man är tydlig i slutsatserna med att rådet kommer att fortsätta att vara fast engagerat, men man anar en förändringsvilja. Man vill att det ska vara lite mer effektivt. Statsministern är också tydlig med att det behöver vara så.

Gör EU något samlat i FN för att förbättra processerna? Det gäller inte bara klimatfrågorna utan även millenniemålen och en hel del andra stora globala utmaningar.

Det kan vara dags för ett Lissabonfördrag för FN – men naturligtvis med respekt för de olika ländernas självbestämmande. Det är en svår avvägning. Jag undrar dock hur vi går vidare. Efter mötet måste vi på något sätt modernisera FN-processen.

Anf. 28 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag vill ta upp en fråga som visserligen inte finns på dagordningen men som tyvärr alltför ofta är högst aktuell. Det gäller konflikten i Mellanöstern och vikten av att få Israel och Palestina att komma tillbaka till förhandlingsbordet. Efter toppmötet mellan USA och Israel känns vägen lång, men ska EU vara en viktig aktör när det gäller Mellanösternfrågan kan det vara på sin plats att göra ett uttalande från statscheferna på toppmötet. Det kunde vara i linje med USA:s uttalande om att man fördömer de illegala boplättningar som fortsätter att byggas i Jerusalem. Det skulle sätta press på Israel och även Palestina att försöka komma tillbaka till förhandlingsbordet.

Har man för avsikt att föra upp denna fråga på toppmötet?

Anf. 29 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m):

Fru ordförande! Max Andersson redogjorde för att idén med Lissabonstrategin var att skapa världens mest konkurrenskraftiga region. Man kan på en del områden påpeka att det inte blev så. Mitt tidigare inlägg ska tolkas som att en del av det som är tänkt att göras för att fullfärdiga ökad konkurrenskraft i framtiden är mycket nationell suveränitet. Samtidigt vill jag inte ge sken av att det skulle handla om allting. Det är till exempel så att handelsförutsättningar och rörlighet inom Europa numera är EU-reglerat.

Det är också så, vilket vi har lärt oss genom finanskrisen, att ska vi kunna förbättra finansmarknadens funktionssätt kan vi inte göra det nationellt. Det måste koordineras, helst globalt i G20-formatet och definitivt på europeisk grund, vilket vi fick på plats under det svenska ordförandeskapet. Det är tänkt att förhoppningsvis föras slutgiltigt i hamn under det spanska ordförandeskapet.

För Max Andersson och för hans parti viktiga frågor om klimatet är numera också EU-politik. På det sättet blir det en kombination av vad EU har makt och myndighet att påverka med nationella utgångspunkter. För en hel del av det vi gör

som påverkar jobbpolitiken, alltså skatter, socialförsäkringar och arbetsmarknadspolitik, gäller nationell suveränitet. Det måste vara en blandning av detta, vilket man måste ha klart för sig när man diskuterar hur strategin ska framarbetas.

Därför är det inte omedelbart raka rör mellan EU 2020 och EU:s budget, utan EU:s budget återspeglar delvis andra ambitioner än att bara fullfärdiga strategin. Max Andersson tar upp något som ofta återkommer. Det finns dock en risk att man försöker vända på det och hävdar att eftersom EU:s budget så mycket handlar om jordbruksstöd bör det påverka hur EU 2020-ambitionen ser ut. Det skulle jag inte som svensk statsminister understödja, men jag tror att vi kommer att höra den typen av synpunkter och att man på det sättet försöker få upp jordbruksambitioner på agendan – och då med en utgångspunkt som inte handlar om att föra långa och bra diskussioner om ökad produktivitet i jordbruket utan med en annan inriktning, om jag uttrycker det så.

Den typen av resonemang kan definitivt komma, men vi är ännu inte vid det finansiella perspektivet. Vi ska ännu inte diskutera flerårsbudget. Får vi en bra Agenda 2020-strategi bör Sverige använda det som utgångspunkt för att också föra diskussioner. Inte minst har vi ofta påpekat hur till exempel forskningsresurserna ser ut och hur våra forskningsambitioner kan styras via EU:s budget.

När det gäller Agneta Lundbergs frågor vill jag understryka att det inte kommer att komma upp på detta toppmöte. Vi har ingen ambition att säga annat än att handel inom Europa gäller både varor och tjänster. Det har förts en lång diskussion inom EU om hur tjänstehandeln ska regleras, och det kommer säkert också att vara en viktig del av framtidsdiskussionerna. Men vi kommer inte att ta upp och ha synpunkter på detta vid det här toppmötet.

Sofia Arkelsten undrade om vi gör något för att uppmärksamma FN:s behov av reformering. Det har förts sådana diskussioner. FN-reformering har dock diskuterats under lång tid. Jag vill påpeka att FN-reformering sällan handlar om att överge vetorätten för enskilda länder. Oftare handlar det om länder som vill komma in i FN:s säkerhetsråd. Det har alltså handlat om en ökning av antalet permanenta medlemmar i FN:s säkerhetsråd. Sverige har i olika sammanhang sagts sig kunna tänka sig att understödja detta, dock inte med en vid-

gad vetomöjlighet eftersom det ännu mer förstärker möjligheterna att bromsa beslutsfattandet.

Jag tror dock att många på plats, och Ban Ki-moon följde också hela förhandlingsprocessen i Köpenhamn, insåg att det låg något i det jag försökte beskriva, nämligen att det inte är 192–193 länder med exakt samma ansvar, vilket möjligen bör reflekteras. Därför tycker jag, vilket jag ska ta upp på fredag, att EU parallellt med andra diskussioner bör diskutera hur EU ska ta upp detta med FN. Det har inte varit möjligt tidigare. Vi hade tänkt tala om detta i februari, men det kom inte upp. Nu kommer det upp på fredag, och jag kommer som sagt att nämna bland annat detta.

Till Magdalena Streijffert kan jag säga att det ibland händer att vi gör uttalanden. Jag förutser dock inte det vi detta toppmöte. Utrikesministrarna är inte heller närvarande. Vi brukar ha ordningen att det är vid parallellgåendet mellan stats- och regeringschefer och utrikesministrar som man tar fram skrivningar.

Jag vill dock påpeka att det mycket är en diskussion mellan USA och Israel, och det har återigen höjt temperaturen i detta och hur den israeliska regeringen agerar. Men EU är mer involverat än tidigare, både i form av Ashtons agerande och hur utrikesministrarna uttalar sig. Om det i frågan låg att vi skulle vara otydliga eller tillbakahållna upplever jag det inte så. Jag tycker att Europa numera är mycket drivande och närvarande i Mellanöstern, mer än vad jag upplevde för några år sedan. Det är bra, för det behövs konstruktiva förslag och påstötningar för att processen ska kunna föras framåt.

Jag kan dock inte utlova och förutser inte heller några särskilda uttalanden om detta utifrån vad jag vet nu.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Det är dags att runda av. Jag tackar statsministern för informationen och svaren på ledamöternas frågor. Jag tackar också ledamöterna för alla frågor och inlägg.

Som har framgått av diskussionen har regeringen stöd i riksdagen för sin politik även inför detta EU-toppmöte, men det finns några avvikande meningar.

Jag måste för ordningens skull konstatera att Vänsterpartiet inte är närvarande, men man har tidigare anmält avvikande mening i likhet med Socialdemokraterna och Miljö-

partiet i frågan om 2020-strategin. Där finns det en gemensam motivreservation i finansutskottsbehandlingen, och i linje med den vill s, v och mp anmäla avvikande mening här.

I frågan om inre säkerhetsstrategi anmäler Miljöpartiet avvikande mening. Även här noterar jag att Vänsterpartiet inte är närvarande, men man har refererat till detta både i tidigare EU-nämndsbehandling, där avvikande mening har anmälts, och i dag.

Jag tackar samtliga som deltagit, tittat och lyssnat och påminner om att återrapport från toppmötet sker med statsministern tisdagen den 30 mars kl. 15, dock inte i kammaren som brukligt är, då det är plenifri vecka, utan här i Skandiasalen, Mynttorget 1.

Härmed är dagens sammanträde avslutat.

2009/10:29

24 mars

Innehållsförteckning

1 § Europeiska rådet.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	3
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 4 SUSANNE EBERSTEIN (s)	6
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 6 STAFFAN DANIELSSON (c)	7
Anf. 7 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	8
Anf. 8 CHRISTER WINBÄCK (fp)	11
Anf. 9 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	11
Anf. 10 JACOB JOHNSON (v)	11
Anf. 11 MAX ANDERSSON (mp)	12
Anf. 12 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	12
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 14 CARINA OHLSSON (s)	16
Anf. 15 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	17
Anf. 16 STAFFAN DANIELSSON (c)	17
Anf. 17 KARIN GRANBOM ELLISON (fp)	17
Anf. 18 HOLGER GUSTAFSSON (kd)	18
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 20 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	18
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 22 MAX ANDERSSON (mp)	21
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	22
Anf. 24 MAX ANDERSSON (mp)	22
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	22
Anf. 26 AGNETA LUNDBERG (s)	22
Anf. 27 SOFIA ARKELSTEN (m)	22
Anf. 28 MAGDALENA STREIJFFERT (s)	22
Anf. 29 Statsminister FREDRIK REINFELDT (m)	23
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	24